

SORAINEN

Konkurentsi energia ja seadusprügi

Allar Jõks

24. märts 2010
Tallinn, Meriton Hotel

www.sorainen.com

- „Ragn-Sells: Reformierakond kandib prügiraha”
- „Kas siseminister esindab Ragn-Sellsi ärihuve?”
- “Ragn-Sells: Seaduse muudatusega piirati vaba konkurentsi”,
- “Ragn-Sells ja Veolia tüli päädis avaldusega prokuratuuris”
- “Veolia nõuab Torma vallaametnike osas kriminaaluurimist
- “Ragn-Sells: Iru põletusjaam – prügilate surmahoop”
- “Veolia: Mäepere jäätmejaama lepingud peavad avalikuks saama”
- “Pakendiringluse tegevuse seaduslikkus kahtluse all”
- “Miljonilised prügilepingud läksid vallaametniku kätte”

- Liidu liikmed hoiduvad toimingutest, mida saab õiguslikult kvalifitseerida korruptiivseteks.
- Liidu liikmed tegutsevad lähtudes aususe, eetilise, avatuse, selguse, professionaalsuse ja ausa konkurentsi nõudeid järgides.
- Liidu liikmed ei kahjusta oma tegevusega Liidu ega teiste Liidu liikmete mainet.
- Liidu liikmed ei väljenda avalikkuse ees oma halvustavat hoiakut teiste Liidu liikmete suhtes ning nende poolt pakutavate teenuste suhtes.
- Liidu liikmed aitavad kaasa Eesti jäätmekäitluse parema maine kujundamisele.

- Aastal 2009 ladustati viide Eestis tegutsevasse nõuetekohasesse prügilasse kokku 290 000 tonni jäätmeid. Võrreldes 2008 aastaga oli seda ligi 25% vähem (396 000).
- Eesti Energia ehitab Irusse 220 000 tonnise aastavajadusega põletusjaama, mis peaks valmima 2012 aastal.
- Tallinna Prügila jäätmekütuse liin soovib jäätmekütuse mahu suurendada 50 000 tonnini, milleks vajatakse 100 000 tonni olmeprügi.
- Ragn-Sells rajab Tallinnasse 80 000 tonnise töötlemisvõimsusega jäätmekütusetehase, mis valmib aastal 2011.

- Kas kõigile jätkub prügi?
- Paari aasta pärast oleme olukorras, kus prügi enam kõigile ei jätku?
- Prügi defitsiidi tingimustes saab määravaks kui selged on mängureeglid, mille alusel kohalik omavalitsus otsustab, kuhu prügi läheb ja milliseid tehnoloogiad eelistakse.
- Kes või mis määrab prügi saatuse?
- Kas seaduse rakendajale seadusest tulenevad kriteeriumid on üheselt selged ja üheselt mõistetavad?

Jäätmekäitluskohta määramine

- Alustatakse omavalitsuse poolt erinevatel aegadel läbirääkimisi erinevate jäätmepeletus ja töötlemistehastele prügi suunamiseks;
- Puudub ülevaade, kas ja millises ulatuses lähtuti jäätmedirektiivist, jäätmeseadusest ja konkurentsiseadusest;
- Konkurendid saavad teada, et Tallinna linn on eelistamas ühte jäätmekäitlejat ning sõlmimisel on eksklusiivleping.
- Konkurentsiamet: selline konkurentsi piirav tegevus peab olema põhjendatud ja lähtuma otsestest konkurentsiseaduse nõuetest;
- Tallinn teeb otsuse, et loobub eksklusiivlepingust kuivõrd „Tallinna linnal puudub majanduslik põhjendus ja jäätmeturu olukorda arvestades avalik huvi konkreetse ettepaneku või tehnoloogia eelistamiseks“.

Jäätmekäitluskoha määramine

- Jäätmeseadus ei soosi aga samas ei välista otsesõnu ühe jäätmekäitluskoha määramist omavalitsuse poolt.
- JääS § 66 lg 1 - Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast **määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse** kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud konkursi korras valitud ettevõtja poolt.
- Tuleb eelistada mitmeid alternatiive ja mitte lähtuda ühest kindlast;
- Kui määratakse üks jäätmekäitluskoht, siis ainult avalikku huvi silmas pidades ja konkurentsiseaduse nõudeid järgides;
- Eelistada pakkujat, kelle teenus on odav, vastab nii kohaliku omavalitsuse kui ka riigi jäätmekavale; kelle jäätmekäitluskohtade valik vastaks Jäätmedirektiivi ja Jäätmeseadusest tulenevale hierarhiale.

- Kas kohalik omavalitsus võib määrata ühe jäätmekäitluskoha?
- Kui jah, siis millistel kaalutlustel, millistest kriteeriumidest lähtuda?
- Kas olulisemaks saavad parimad tehnoloogilised lahendused, jäätmehierarhia, lähedus, keskkonnasõbralikkus, odavus, majanduslik otstarbekus?
- Kuidas võrrelda erinevaid tehnoloogiaid?
- Kas jäätmete masspõletamine on jäätmehierarhias kõrgemal kui MBT?
- Kas Eesti väiksuse juures on lähedus oluline kriteerium?

Kuidas kujundada jäätmemajandust?

- Kas jätame õigusekujundamise kohtupraktika otsustada või täiendame seadust?
- Ei tohi panustada õigusliku reguleerimise imettegevale toimele.
- Määravaks muutuvad õiguse rakendaja väärtushinnangud ehk kuidas tema sisustab määratlemata õigusmõisteid nagu avalik huvi, parim tehnoloogia jne?
- Kui jätta õiguse kujundamine kohtunikele siis jäätmekäitluskoha valikul saab määravaks see kui võimekad advokaadid on ühel või teisel jäätmekäitlejal.

- "Põld käesoleva seaduse tähenduses on komisjoni määruse (EÜ) nr 796/2004, millega kehtestatakse nõukogu määruses (EÜ) nr 1782/2003 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks) ette nähtud nõuetele vastavuse, toetuse ümbersuunamise ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi rakendamise üksikasjalikud reeglid (ELT L 141, 30.04.2004, lk 18–58) artikli 2 punktis 1a sätestatud maatükk."

- Jäätmemajanduses toimuv peegeldab ühiskonna küpsematust turumajanduse ja demokraatiaga toimetulemiseks.
- Prügi taustal ilmnevad ilmekalt Eesti demokraatia ehk rahva võimu kitsaskohad.
- Prügi, erakonna rahastamine ja prügi erakonnastumine.

Kuidas edasi?

- Tagada seadusloomes läbipaistvus ja kõigi asjaosaliste kaasamine.
- Rakendada jäätmeseadust selliselt, et jäätmekäitluskohtade valikul oleks tagatud nii jäätmehierarhiast kinnipidamine; odavus, tarbijasõbralikkus, keskkonda säästev ja majanduslikult otstarbekam lahendus. Sellise lähenemise võimatusel kaaluda seaduse muutmist.
- Lõpetada jäätmemajanduse erakonnastamine ja TTT ehk tagatoatehingute sõlmimine
- Tagada tõhus järelevalve.

Aitäh!

Allar Jöks

Specialist Council

phone +372 6 400 967

allar.joks@sorainen.com

Estonia

Pärnu mnt 15
10141 Tallinn, Estonia
phone +372 6 400 900
fax +372 6 400 901
estonia@sorainen.com

Latvia

Kr. Valdemāra iela 21
LV-1010 Riga, Latvia
phone +371 67 365 000
fax +371 67 365 001
latvia@sorainen.com

Lithuania

Jogailos 4
LT-01116 Vilnius, Lithuania
phone +370 52 685 040
fax +370 52 685 041
lithuania@sorainen.com

Belarus

ul Nemiga 40
220004 Minsk, Belarus
phone +375 17 306 2102
fax +375 17 306 2079
belarus@sorainen.com